

Krzysztof Schwartz
NADLEŚNICZY
NADLEŚNICTWA
JAROCIN

Szanowni Czytelnicy!

Konkurs dla „tropicieli” rozstrzygnięty. Szczęśliwiec otrzyma aparat cyfrowy. Gratuluję!

Choć zima nie popuszcza, jej dni są policzone. Ciągłe jednak trzeba palić w piecach. Jest okazja zaopatrzyć się w tani i kaloryczny opał dębowy w leśnictwach Potarzyca i Warta. Warto drewno kupić teraz i połupane ustawić do przeschnięcia. Jesienią będzie jak znalazł. Piszemy też o przyczynach pojawienia się zwiększonych ilości dębowego drewna opałowego.

Dąbrowy w całej Polsce zaatakowane są przez opiótka dwuplankowgo - szkodnika, z którym walczy się siekierą. Trzeba po prostu wycinać zasiedlone przez niego drzewa i nawet te podejrzane. Wiele naszych dąbrów za kilka lat może wyglądać jak park, a nie las.

Przedłużająca się zima nie sprzyja zwierzyńce leśnej. Ginie ona z chłodu i chorób. Może w związku z tym zachowywać się nietypowo i nie musi to oznaczać żadnej groźnej choroby. Często jest tak, że ginie locha i samotne warchlaki odpędzane są przez watahę, przemarzają w mroźne noce, chorują i mimo dokarmiania giną. Warchlak na zdjęciach wygrzewał się w słońcu w samo południe nie zwracając uwagi na nadjeżdżający samochód. Podszedłem do dziczka na odległość 5 m i zrobiłem zdjęcia. Nieopodal paśnik pełen karmy i buchtowisko z karmą soczystą, a zwierzę ginie!

Zwierzęta leśne giną także pod kołami samochodów. Jak postąpić, gdy na drodze leży przejechane zwierzę? Kogo zawiadomić? Dlaczego często kilka dni pojeżdży muszą omijać padniętego lisa, psa czy kota?

Niebawem wiosna - znowu zaczniemy sadzić las. Pierwszym drzewem, które posadzimy, będzie dąb - „Dąb Papieski”. Uroczystość niecodzienna. Posadzimy drzewo, które być może będzie żywym pomnikiem dla wielkiego syna naszego narodu. Zapraszamy na uroczystość w dniu 2 kwietnia.

Dęby papieskie

28 kwietnia 2004 roku Ojciec Święty Jan Paweł II przyjął na audiencji prywatnej pielgrzymów leśników, którzy przybyli do Rzymu ze wszystkich 17 dyrekcji regionalnych działających za 80 lat istnienia Lasów Państwowych w Polsce. W czasie tej wizyty Ojciec Święty poświęcił koszyki z żółdźmi życząc leśnikom polskim: „Niech wasza praca pomoże uratować piękno polskich lasów dla dobra naszej ojczyzny i jej mieszkańców”. Z żółdźmi tych wyhodowano sadzonki, które posadzone zostaną tej wiosny we wszystkich 430 nadleśnictwach całej Polski jako dęby papieskie. Dęby te upamiętniać mają fakt, że 80. rocznica istnienia Lasów Państwowych obchodzona była za pontyfikatu papieża Polaka. Papieski dąb wyhodowany dla Nadleśnictwa Jarocin posadzony zostanie 2 kwietnia na skwerze przed budynkiem biura nadleśnictwa przy ul. Kościuszki 34 po mszy świętej południowej w kościele p.w. Chrystusa Króla o godzinie 13.30. **Nadleśnictwo zaprasza wszystkich mieszkańców Jarocina.**

KRZYSZTOF SCHWARTZ

Z początkiem wiosny dzikie ptactwo przybywa z zimo-wisk. Nie zawsze pojawiają się w tym samym terminie ze względu na stopień zlodowacenia rozlewisk. Część z nich jest u nas tylko przelotem, część pozostaje. W naszym powiecie bytuje, jak i przylatuje wiele gatunków. W latach 1999-2002 na terenie kompleksu lasów żerkowsko-czeszewskich stwierdzono występowanie 75 gatunków ptaków lęgowych. Najwięcej dzikiego ptactwa możemy też spotkać na łąkach i w dolinie Obry pomiędzy Łobzem a Niedźwiadami.

Warto wiedzieć, jakie gatunki możemy spotkać w najbliższej okolicy. Od kilku dni przylatują pierwsze żurawie, szpaki i skowronki. Łada dzień powrócą gęsi i czajki, nieco później brodzie, kaczki i mewy na łąki w dolinie Obry. Każdego roku na przedwiośniu przez kilka tygodni można podziwiać kilkudziesięczne stada dzikich gęsi: gęgaw, gęsi zbożowych i białoczelnych. Tylko gęgawy są lęgowym gatunkiem w Polsce, dwa pozostałe gatunki lecą dalej na Syberię. Można tutaj spotkać po kilkadziesiąt osobników żurawi, łabędzi (niemych, rzadziej też krzykliwych), batalionów, brodzieców (krwawodziobów i śniadych) i bekasów kszyców. Dużo liczniejsze są natomiast kaczki, również te z Czerwonej Księgi. Można spotkać od kilkudziesięciu do kilkuset płaskonosów, świstunów, rożeńców, gągołów, cyranek, cyraneczek oraz dużo pospolitszych czernic, głowienek i krzyżówek. Tylko niektóre z tych kaczek są lęgowe np. na stawach rybnych w Raszewach lub w Podlesiu. Dla większości z nich rozlewiska nad Obrą są tylko przystankiem w ich wędrówce. Dużymi rarytasami, które można spotkać nad Obrą, są też czaple białe i ginące w ostatnich latach z niewiadomych przyczyn kaczki podgorzałki. Natomiast siewki złote, mewy i czajki nieznacznie tylko ustępują w liczebności gęsiom. Jednak większość drobnych ptaków owadożernych powróci do nas, gdy się ociepli, w kwietniu i w maju. Długie wędrówki niosą za sobą wiele zagrożeń. Szacuje się, że podczas wędrówek ginie 1/3- 1/2 ptaków. Dzikie ptaki możemy spotkać również w granicach lasów żerkowsko-czeszewskich - nurogęsi, krzyżówki, perkozki, gągoły, łabędzie, żurawie, czaple siwe oraz nad Lutynią (od ujścia Lubieszki do Lutyni do ujścia Lutyni do Warty) - krzyżów-

ka, czapla, gęgawa i zimorodek.

Każdego roku jesteśmy świadkami ich migracji zarówno wiosną jak i jesienią. Jeszcze niedawno ptaki nie wzbudzały w nas lęku. Jednak na fali ostatnich doniesień o ptasiej grypie ptactwo stało się dla człowieka wrogiem numer jeden. Dlaczego? Dzikie żyjące ptactwo wodne, a zwłaszcza kaczki krzyżówki, są naturalnym rezerwuarem wirusów. Zараżają się, ale nie wykazują objawów chorobowych i mogą przenosić wirusy na duże odległości. Na zakażenie podatne są prawie wszystkie gatunki, ale ich stopień wrażliwości na wirusa jest różny. Jak do tej pory wszystkie przypadki wykrycia groźnego wirusa ptasiej grypy w Unii Europejskiej dotyczyły ptaków dzikich - głównie łabędzi. Nie ma zagrożenia dla ludzi, zgodnie jednak z zaleceniami powinniśmy unikać dużych skupisk ptaków oraz nie dopuszczać do ich kontaktu z ptactwem hodow-

lanym. Ornitolodzy nie mają bowiem wątpliwości, że wraz z migracją ptactwa przybędą zarażone sztuki. Nie zakłócamy im spokoju. Nie każda padła sztuka jest chora na ptasią gripę. Część z nich pada z powodu zbyt długiej zimy, wycieńczenia czy nawet głodu.

Dzikie ptaki są potrzebne w ekosystemie. Niech nasza panika nie doprowadzi do zagrożenia rzadkich gatunków, chowania karmników i zdejmowania ptasich budek. Przy zachowaniu środków ostrożności ptaki i ludzie mogą żyć obok siebie.

JACEK PIETROWIAK, ANNA ULATOWSKA

Czerwona Księga jest rejestrem zagrożonego życia. Zawiera listę ginących gatunków zwierząt i roślin wraz z ich dokładnym opisem i mapami rozmieszczenia. Określa stopień zagrożenia poszczególnych gatunków, rzadkość ich występowania oraz stosowane i proponowane sposoby ochrony.